

**ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2023. október 24.**

# **BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK**

## **EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA**

**minden vizsgázó számára**

## **JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI HIVATAL**

## Általános tudnivalók

### I. Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok javítása, értékelése

A szaktanár csak a javítási útmutatóban megfogalmazott válaszelemeket fogadhatja el. Az ettől való eltérés elfogadhatóságára a javítási-értékelési útmutatóban külön utalás található. A nem zárt végű feladatoknál (az indoklásoknál, szövegértelmezéseknél stb.) minden olyan megoldás elfogadható, amely tartalmilag megegyezik a javítási útmutatóban szereplő válasszal. (Ezért ezeknél a feladatoknál a megoldásokat „/” jellel választottuk el.)

#### A feladatok értékelése a következő szempontok alapján történik

- Minden helyes válasz 1 pontot ér. Az ettől eltérő pontozást a javítási-értékelési útmutató tartalmazza.
- Rossz vagy hiányzó válasz esetén 0 pontot kell adni.
- Azoknál a feladatoknál, ahol **több válaszelem közül kell a jó megoldást kiválasztani**, az **összes elem megjelölése esetén a válaszra 0 pontot** kell adni.  
*Ha a feladat meghatározza a válaszelem(ek) számát és a vizsgázó ennél többet jelöl meg, akkor az elért pontszámot csökkenteni kell a többletválaszok számával.*  
*Ha a feladat nem határozza meg a lehetséges jó válaszok számát (ezt a vizsgázónak tudnia kell) és ennél a vizsgázó többet jelöl meg, akkor is az elért pontszámot kell csökkenteni a többletválaszok számával.*  
**A feladatokra 0-nál kevesebb pont nem adható.**
- Azoknál a feladatoknál, amelyeknél **meghatározott számú válaszelemet kell felsorolni**, és a vizsgázó ennél **többet ír**, akkor a válaszokat a **beírás sorrendjében kell értékelni**.
- A megoldásokért az előírt maximális pontot meghaladó „jutalompont” nem adható.

**I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>1. feladat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Összesen 6 pont</b> |
| <i>Lehetséges válaszok:</i> <ul style="list-style-type: none"><li>- általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv</li><li>- belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv</li><li>- terrorizmust elhárító szerv</li><li>- idegenrendészeti szerv</li><li>- hivatásos katasztrófavédelmi szerv</li><li>- büntetés-végrehajtási szervezet</li><li>- Országgyűlési Őrség</li><li>- polgári nemzetbiztonsági szolgálatok</li></ul> |                        |
| <b>2. feladat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Összesen 4 pont</b> |
| <ul style="list-style-type: none"><li>A) önkéntes tűzoltó egyesület</li><li>B) önkormányzati tűzoltóság</li><li>C) létesítményi tűzoltóság</li><li>D) hivatásos tűzoltóság</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                          |                        |
| <b>3. feladat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Összesen 2 pont</b> |
| <ul style="list-style-type: none"><li>a) szolgálati út</li><li>b) visszahívással</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                        |
| <b>4. feladat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Összesen 5 pont</b> |
| Hamis, Igaz, Hamis, Hamis, Igaz                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                        |
| <b>5. feladat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Összesen 8 pont</b> |
| 1. D,    2. F,    3. H,    4. B,    5. G,    6. A,    7. E,    8. C                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                        |
| <b>6. feladat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Összesen 6 pont</b> |
| <ul style="list-style-type: none"><li>a) hivatásos állományú rendőrök</li><li>b) igazságügyi alkalmazottak</li><li>c) rendvédelmi igazgatási alkalmazottak</li><li>d) a munka törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó munkavállalók</li><li>e) tisztjelöltek</li><li>f) szerződéses határvadászok</li></ul>                                                                                                                                        |                        |

|                   |                        |
|-------------------|------------------------|
| <b>7. feladat</b> | <b>Összesen 6 pont</b> |
|-------------------|------------------------|

A feladatban 5 helyes válaszelem van. Az alábbi *alkalmazhatósági körönként 2-2 pont, összesen 6 pont adható.*

*Biztonságot sértő, vagy veszélyeztető tevékenység (2 pont):*

a) testi kényszer

(Az adható 2 pont nem bontható.)

*Bilincshasználat (2 pont):*

b) bilincs alkalmazása önkárosítás megakadályozására

d) bilincs alkalmazása szökés megakadályozására

(Az adható 2 pont bontható.)

*Támadás megakadályozása, vagy ellenszegülés megtörése (2 pont):*

f) vegyi eszköz

h) rendőrbot

(Az adható 2 pont bontható.)

*Megjegyzés:*

*A feladat nem határozza meg a lehetséges jó válaszok számát (ezt a vizsgázónak tudnia kell), ha ennél a vizsgázó többet jelöl meg, akkor az elért pontszámot csökkenteni kell a többletválaszok számával.*

*A feladatra 0-nál kevesebb pont nem adható.*

|                   |                        |
|-------------------|------------------------|
| <b>8. feladat</b> | <b>Összesen 5 pont</b> |
|-------------------|------------------------|

A) 12

B) 8

C) 4

D) 72

E) 24

|                   |                        |
|-------------------|------------------------|
| <b>9. feladat</b> | <b>Összesen 5 pont</b> |
|-------------------|------------------------|

A) a) terhelt,    b) védő,    c) sértett,    d) magánfél

B) b) 2017. évi XC. törvény

|                    |                        |
|--------------------|------------------------|
| <b>10. feladat</b> | <b>Összesen 1 pont</b> |
|--------------------|------------------------|

c) A bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni, vagy ha erre nincs módja, a rendőrséget tájékoztatni.

|                    |                        |
|--------------------|------------------------|
| <b>11. feladat</b> | <b>Összesen 3 pont</b> |
|--------------------|------------------------|

- A) b) tényállás tisztázási kötelezettségnek  
B) b) felismerésre bemutatást folytatott le  
C) a) az eljárás alá vont személyt illeti meg

|                    |                        |
|--------------------|------------------------|
| <b>12. feladat</b> | <b>Összesen 6 pont</b> |
|--------------------|------------------------|

- A)  
a) emberi testrész, lábbeli nyoma  
b) térfogati nyom  
c) statikus nyom  
B)  
a) emberi testrész, ujjnyom  
b) réteg lerakódási nyom  
c) statikus nyom

|                    |                        |
|--------------------|------------------------|
| <b>13. feladat</b> | <b>Összesen 3 pont</b> |
|--------------------|------------------------|

- A) c) ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.  
B) a) jogaira, kötelezettségeire és a hamis tanúzás, valamint a hamis vád jogkövetkezményeire.  
C) d) szabadon választhatja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt.

## II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

### A SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK JAVÍTÁSA, ÉRTÉKELÉSE

A javítás megkönnyítése érdekében a megoldásban vastagítással emeltük ki azokat a fogalmakat, melyeket a válasz kidolgozása során mindenképpen elvárunk a vizsgázótól, mert azok a tartalmi kifejtés és a szaknyelv alkalmazása szempontjából is lényegesek.

Aláhúzással jelöltük azokat a szövegrészeket, melyek a megadott részkérdések és szempontok összefüggéseit fogalmazzák meg.

#### A szöveges feladatok értékelése

A szöveges, kifejtendő feladatokra 80 pont adható, amit úgy kell vizsgaponttá alakítani, hogy a II. részre adott pontszámot kettővel kell osztani. Ha az osztás törtszámot eredményez, akkor felfelé kell kerekíteni.

A feladatok értékelése a következő szempontok alapján történik:

- helyes feladatmegoldás,
- szaknyelv alkalmazása,
- logikus felépítés,
- megszerkesztettség, nyelvhelyesség.

#### 1. A helyes feladatmegoldás értékelése

A helyes feladatmegoldás során a vizsgázónak minden feltett kérdésre válaszolnia kell minden megadott szempont figyelembevételével. A megadott szempontok között maga állíthat fel logikai sorrendet. Az értékelés során elsősorban tehát azt kell figyelembe venni, hogy a válasz milyen mértékben és mélységben tárja fel a problémát. Nem lehet szervesen különválasztani a logikus felépítéstől, hiszen fontos, hogy az egyes kérdések közötti logikai kapcsolatot is felismerje a tanuló. Ha a vizsgázó válaszában a javítási útmutatóban meg nem jelenített összefüggésre mutat rá, és az a feladat megoldás szempontjából értékelhető, arra is adható pont. Az értékelés során az alábbi tartalmi jegyekre kell koncentrálni:

- A részkérdések illetve szempontok kifejtése tartalmazza a szükséges szakkifejezésekkel a válasz valamennyi lényeges elemét;
- Az egyes részkérdések és szempontok közötti kapcsolatot megteremtve, a problémamegoldás során felismeri, és megválaszolja a fontos összefüggéseket;
- A tartalmi kifejtés során az egyes részkérdéseket a megadott szempontok szerint a szükséges mélységben fejti ki.

Amennyiben a feladatmegoldás értékelése 0 pont, akkor a feladat összértékelése is 0 pont kell, hogy legyen. A feladatmegoldás értékelése az alábbiak szerint történik.

| Rövidebb kifejtést igénylő feladat                                                                                                                                                                                                        | Komplex feladatok                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>9–10 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó valamennyi részkérdésre a szükséges mértékben válaszolt, válaszában kapcsolatot teremt az egyes részkérdések között. A válaszában minden lényeges tanult szakkifejezést helyesen alkalmazza. | <b>14–16 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó valamennyi részkérdésre a megadott szempontoknak megfelelően a szükséges mértékben válaszolt. Válaszában kapcsolatot teremt az egyes részkérdések között. A válaszában minden lényeges tanult szakkifejezést helyesen alkalmazza. |

|                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>6–8 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó a rész-kérdések legalább felére a szükséges mértékben jól válaszolt, válaszában kapcsolatot teremt az egyes rész-kérdések között. A válaszban minden lényeges tanult szakkifejezést helyesen alkalmazza. | <b>9–13 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó valamennyi rész-kérdésre válaszol a megadott szempontok többségének érintésével. A válaszban minden lényeges tanult szakkifejezést helyesen alkalmazza.                  |
| <b>3–5 pont</b> akkor adható, ha legalább egy rész-kérdést teljes egészében kidolgozott, a többi kidolgozását megkezdte, és a válaszban vannak a fentieknek megfelelő értékelhető elemek.                                                            | <b>5–8 pont</b> akkor adható, ha a rész-kérdések, és a megadott szempontok legalább felét túlnyomó részt kidolgozta, a többi kidolgozását megkezdte, és a válaszban vannak a fentieknek megfelelő értékelhető elemek. |
| <b>1–2 pont</b> akkor adható, ha legalább egy rész-kérdést megválaszolt, vagy több kidolgozását is megkezdte, de a teljes, a kívánalmaknak megfelelő kifejtésig nem jutott el.                                                                       | <b>1–4 pont</b> akkor adható, ha legalább egy rész-kérdést megválaszolt a hozzá kapcsolódó szempontok szerint, de a teljes, a kívánalmaknak megfelelő kifejtésig nem jutott el.                                       |
| <b>0 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó egyáltalán nem válaszol a kérdésekre, illetve a válaszban nincsen értékelhető elem.                                                                                                                        | <b>0 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó egyáltalán nem válaszol a kérdésekre, illetve a válaszban nincsen értékelhető elem.                                                                                         |

## 2. A szaknyelv alkalmazásának értékelése

A szaknyelv alkalmazása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a vizsgázó a feladatokat mindegyikében a már tanult ismereteiről ad számot, mely elképzelhetetlen a szakkifejezések pontos és odaillő használata nélkül. Fontos, hogy a javítási, értékelési útmutatóban megvastagítással kiemelt szakkifejezések a válaszban szerepeljenek. Az összesítés szempontjából az erre az értékelési szempontra adott 0 pont nem jelent összesített 0 pontot is egyben.

| <b>Rövidebb kifejtést igénylő feladat</b>                                                                                                                                                                                                     | <b>Komplex feladatok</b>                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>3–4 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó a probléma megoldása során valamennyi lényeges szakkifejezést pontosan írja le, és helyesen alkalmazza. Következtetéseiben a hosszas kifejtést a helyesen alkalmazott szakkifejezésekkel pótolja. | <b>6–8 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó a probléma megoldása során valamennyi lényeges szakkifejezést pontosan írja le, és helyesen alkalmazza. Következtetéseiben a hosszas kifejtést a helyesen alkalmazott szakkifejezésekkel pótolja.   |
| <b>1–2 pont</b> akkor adható, ha a probléma megoldása során a szakkifejezéseket csak kisebb mértékben alkalmazza, esetleg nem a pontos megnevezést használja, de az általa használt megnevezés utal a helyes kifejezésre.                     | <b>3–5 pont</b> akkor adható, ha a probléma megoldása során a szakkifejezéseket csak kisebb mértékben alkalmazza, esetleg nem a pontos megnevezést használja, de az általa használt megnevezés utal a helyes kifejezésre vagy azokat körülírja. |
| <b>0 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó egyáltalán nem használ szakkifejezéseket még körülírással sem.                                                                                                                                      | <b>1–2 pont</b> akkor adható, ha legalább néhány olyan fontos szakkifejezést tartalmaz a válasz, mely a feladat megoldása szempontjából lényeges.                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                               | <b>0 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó egyáltalán nem használ szakkifejezéseket még körülírással sem.                                                                                                                                        |

### 3. A logikus felépítés értékelése

Mindkét feladattípus értékelése azonos módon történik, az e szempontra adott 0 pont nem jelenti azt, hogy az egész feladatmegoldás is 0 pontot ér.

|                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>3–4 pont</b> akkor adható, ha a vizsgázó a probléma kifejtése során az egyes részkérdések közötti logikai kapcsolatot felismeri, és válaszában a szükséges mértékben levezeti. Emellett a megoldás során témátartó, a forrásokat logikus rendszerben alkalmazza. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1–2 pont</b> akkor adható, ha a részkérdések kifejtése során válaszában eltér a megadott kérdések logikai sorrendjétől, de az egyes részkérdések között nem teremt logikai kapcsolatot, de az egyes válaszelemek között van felfedezhető logikai összefüggés. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>0 pont</b> akkor adható, ha a válasz csupán szavakból álló vázlat, így logikai összefüggésekre egyáltalán nem lehet következtetni. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 4. A megszerkesztettség, nyelvhelyesség értékelése

Mindkét feladattípus értékelése azonos módon történik, a nyelvhelyesség szempontjából lényeges a szabatos, tagolt, igényes fogalmazás, valamint a szöveg megszerkesztettsége is, ugyanakkor a 0 pont ebben az esetben sem jelenti az egész feladat 0 pontos értékelését.

|                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 pont</b> akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló tagolt és szerkesztett szöveg. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1 pont</b> akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló szöveg. |
|-------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>0 pont</b> akkor adható, ha a válasz csupán szavakból álló vázlat, így logikai összefüggésekre egyáltalán nem lehet következtetni. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Az általunk javasolt megoldásokban:

- vastagon szedett betűvel jelöltük a kötelező tartalmi elemeket, melyeknek meg kell jelenniük a megoldásban,
- aláhúzással jelöltük azokat a szakkifejezéseket, amelyeknek szerepelni kell a maximálisra értékelt megoldásban.

A megadott megoldási szempontoknak megfelelően minden megoldási javaslatot szerepeltetünk. Ez azonban nem jelent a feladat teljes megoldása során logikai sorrendet, az ettől való eltérés lehetséges.

A javaslattól eltérő, de az értékelési útmutatónak egyéb szempontból megfelelő tartalmi vagy logikai felépítésű válaszok is elfogadhatók!



**14. feladat****Összesen 20 pont**

A közvetítői eljárás **célja, hogy a szabálysértés következményeinek jóvátételét** és az eljárás alá vont személy jövőbeni jogkövető magatartását **elősegítse**. A közvetítői eljárásban **arra kell törekedni, hogy az eljárás alá vont személy és a sértett között a közvetítői eljárás céljának elérését elősegítő megállapodás jöjjön létre**.

Az ügy **közvetítői eljárásra utalásának a szabálysértési eljárás alatt egy alkalommal van helye**.

A **szabálysértési hatóság vagy a bíróság az elsőfokú érdemi döntés meghozataláig nyilatkozattételre hívja fel az eljárás alá vont személyt és a sértettet**, a közvetítői eljárás lehetőségéről, annak szabályairól és feltételeiről.

A **szabálysértési hatóság a** eljárást 45 napi időtartamra felfüggeszti és az ügyet közvetítői eljárásra utalja, ha az **eljárás alá vont személy** a szabálysértés elkövetéséért való **felelősségét elismerte**, valamint **vállalja a szabálysértéssel okozott sérelmet** a sértett által elfogadott módon és mértékben **jóvátenni**, az **eljárás alá vont személy és a sértett is hozzájárult a közvetítői eljárás lefolytatásához**, és a szabálysértés jellegére, az elkövetés módjára és az eljárás alá vont személyre tekintettel a szabálysértési eljárás lefolytatása mellőzhető.

**Nem alkalmazható a közvetítői eljárás olyan eljárás alá vont személy ügyében, aki ellen korábban szabálysértési eljárás indult, az annak során alkalmazott közvetítői eljárás eredményes volt, és az eredményes közvetítői eljárás befejezésének időpontja óta egy év még nem telt el**.

**A közvetítői eljárást a közvetítő folytatja le. A közvetítő feladata, hogy a közvetítői eljárás során pártatlanul, lelkiismeretesen, a szakmai követelmények szerint közreműködjön a megállapodás létrehozásában**.

Az eljárásban a sértett és az eljárás alá vont személy egyenrangú felek, az eljárás során bármikor visszavonhatják a részvételre vonatkozó hozzájárulásukat, és minden egyezsége önként kell jutniuk.

A sértett és az eljárás alá vont személy jogosult arra, hogy jogi képviselőt hatalmazzon meg, aki az eljárásban részt vehet, de a megállapodásnak az általa képviselt fél nevében történő megkötésére nem jogosult.

A közvetítői eljárást úgy kell megszervezni, hogy azt a szabálysértési eljárás felfüggesztésének időtartamán belül be lehessen fejezni és a megállapodásról szóló okirat, valamint a jelentés a szabálysértési eljárás felfüggesztése határidejének letelte előtt megérkezzen a szabálysértési hatósághoz vagy a bírósághoz.

Ha a sértett vagy az eljárás alá vont személy a szabályszerűen kézbesített idézés ellenére nem jelenik meg, és a távolmaradást alapos okkal nem igazolja, úgy kell tekinteni, mint aki a hozzájárulását visszavonta.

Az első közvetítői megbeszélést tizenöt napon belül kell összehívni. **A közvetítői eljárásban a megállapodás akkor jön létre, ha a sértett és az eljárás alá vont személy között a szabálysértéssel okozott kár megtérítésében vagy a szabálysértés káros következményeinek egyéb módon való jóvátételében azonos álláspont alakul ki**.

A közvetítő a **törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő megállapodást jóváhagyja**. A jóváhagyott megállapodásról okiratot állít ki, amelyet a sértett és az eljárás alá vont személy is aláír.

A közvetítői eljárás eredményét nem lehet az eljárás alá vont személy terhére értékelni.

**A megállapodás teljesítését a közvetítői eljárásban a közvetítő ellenőrzi.** A közvetítői eljárás befejezését követően a közvetítő a közvetítői eljárásról jelentést készít, amelyet megküld a szabálysértési hatóságnak vagy a bíróságnak.

*A javasolttól eltérő, de a javítási-értékelési útmutatónak egyéb szempontból megfelelő, szakmailag helyes tartalom, illetve logikai felépítésű válaszok is elfogadhatók.*

|                    |                         |
|--------------------|-------------------------|
| <b>15. feladat</b> | <b>Összesen 30 pont</b> |
|--------------------|-------------------------|

Az rendőrségi törvény alapján a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles **nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját** szóban közölni. A törvényben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az intézkedési kötelezettség keretén belül a rendőr jogkörében eljárva **köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni**, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan **nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.** Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A kényszerítő eszközök alkalmazásával szemben felállított követelmény alapján a rendőr kényszerítő eszközt **csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság** elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. **Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának**, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

A rendőri intézkedés elleni panaszt **jogorvoslati eljárás** keretében kell vizsgálni szintén a rendőrségi törvény rendelkezései alapján. Akinek a jogszabályban megfogalmazott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása **alapvető jogát sértette,** választása szerint panasszal fordulhat az **intézkedést foganatosító rendőri szervhez** vagy kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése **nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát az alapvető jogok biztosa által lefolytatott vizsgálatot követően,** az érintett rendőri szerv kilététől függően az **országos rendőrfőkapitány,** a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója, az idegenrendészeti szerv főigazgatója bírálja el. Az is fordulhat az intézkedést foganatosító **rendőri szervhez panasszal, akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette.** Ezek az eljárások költségmentesek.

Az intézkedést foganatosító szervhez benyújtott panaszt a szerv vezetője közigazgatási hatósági eljárásban bírálja el. **A panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni, és a beérkezéstől, illetve az áttételtől számított harmincöt napon belül kell elbírálni.** A szerv vezetőjének a panasz elbírálása tárgyában hozott határozata ellen fellebbezésnek van helye, melyet a szerv vezetője felett irányítási jogkört gyakorló személy bírálja el.

*A javasolttól eltérő, de a javítási-értékelési útmutatónak egyéb szempontból megfelelő, szakmailag helyes tartalom, illetve logikai felépítésű válaszok is elfogadhatók.*

**16. feladat****Összesen 30 pont**

Feladataik ellátása során a rendészeti szervek a működésüket meghatározó jogszabályok kereti között együttműködnek egymással, az egyéb állami és az önkormányzati szervekkel, a társadalmi és gazdálkodó szervezetekkel, valamint az állampolgárokkal és azok közösségeivel.

Kiemelt szerepet tölt be a rendészeti szervek együttműködési rendszerében a rendőrség és a katasztrófavédelem együttműködése. Az együttműködés fontos eleme az erők, eszközök tervszerű alkalmazása és a kölcsönös tájékoztatási kötelezettség teljesítése. Ez az együttműködés a célok hatékony megvalósítását szolgálja, mely jelen esetben a személyek és javaik védelme.

Jól tetten érhető az együttműködés a feladatok megosztásában is, mely biztosítja a rendelkezésre álló erők és eszközök hatékony felhasználását, a hatásköri és illetékességi szabályok érvényre jutását. A tudósítások a fővárosi nemzeti ünnep záróeseményének biztosításában résztvevő erőket és eszközöket mutatja be és kiolvasható, hogy mely szervek vesznek részt az Operatív Törzs munkájában. A rendészeti szervek közül a rendőrség (BRFK, ORFK), a Készenléti rendőrség, az OKF, a mentőszolgálat, a meteorológiai szolgálat, a Budapesti Közlekedési Központ, valamint a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Terrorelhárítási Központ, de megjelennek a szolgáltató gazdasági társaságok, úgymint a tűzijátékot lebonyolító cégek.

A civil együttműködő szervezetek között a hír is kiemeli az Országos Mentőszolgálatot, a Budapesti Közlekedési Központot, valamint az Országos Meteorológiai Szolgálatot. Valamennyi szervezet képviselője részt vesz az Operatív Törzs munkájában azért, hogy az ott meghozott döntések a leggyorsabban és leghatékonyabban jusson el a végrehajtó állományhoz.

A rendészeti szerveknek a rájuk irányadó és működésüket meghatározó jogszabályok írják elő a tájékoztatási kötelezettséget az önkormányzati és közigazgatási szervek vezetőinek irányába. A rendőrségi törvény (Rtv.) alapján a rendőri szervek, és azok egyes szervezeti egységei és elemei a tevékenységük során szintén kötelesek egymással együttműködni. Az együttműködés célja a hatékonyság, eredményesség, gazdaságosság minél teljesebb biztosítása a feladatok végrehajtása során.

A hír alapján elmondható, hogy a rendőrség alaptevékenységébe tartozó feladatai közül a közterületek ellenőrzését, és a korlátozó rendelkezések érvényre juttatását, ezen belül a forgalomkorlátozások betartatását, a lezárt területek biztonsági ellenőrzését, forgalom-irányítást, és forgalomelterelést, a tömegrendezvények közbiztonsági célú biztosítását végzi. A hírből egyébként kiolvasható, hogy a nemzeti ünnep során a rendőrség országszerte végzi ezen kiemelt feladatát.

A polgári és katonai titkosszolgálatok, valamint a Terrorelhárítási Központ eszközeikkel és személyi állományukkal részt vesznek a védtett személyek – pl. a köztársasági elnök – részvételével zajló állami ünnepségek, valamint a nagy tömegeket vonzó rendezvények nyílt és titkosszolgálati eszközökkel és módszerekkel végzett biztosításában, illetve az esetleges nagy tömegeket érintő terror jellegű cselekmények megelőzésében, felderítésében és elhárításában.

Az OMSZ, mint együttműködő eszközállománya rohamkocsikból, esetkocsikból, mentőgépkocsikból áll, személyi állományából ezen járművek személyzetén túl, két tömeges baleseti egység is készenlétben áll, továbbá a különböző rendezvényhelyszíneken gyalogos elsősegélynyújtók is lesznek.

---

Időbeliségét tekintve az érintett szervezeteknek a felsorolt tevékenységek **a megelőzés, felkészülés időszakában** végzett tevékenységéhez tartozik. Az Operatív Törzs jogszabályban foglalt kötelezettség alapján résztvékenységek meghatározására szervenkénti tervet és feladat meghatározást készít, mely alapján a rendezvény során felmerülő egyes veszélyhelyzetekre is felkészülnek.

*Megjegyzés: a fentiekén kívül minden megoldás elfogadható, melyből kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a rendészeti szervek funkcionális és szakmai tevékenységének összefüggéseivel, kapcsolódási pontjaival, és képes a hírek alapján önálló következtetéseket levonni.*